



## Sylabus przedmiotu - część A Higiena i Epidemiologia

**48SJO-HIE**  
**ECTS: 2.00**  
**CYKL: 2024**

### TREŚCI MERYTORYCZNE

#### WYKŁAD

Podstawowe pojęcia i definicje w higienie i epidemiologii. Cele i zadania higieny i epidemiologii w ochronie zdrowia ludności. Ekosystem człowieka. Czynniki fizyczne chemiczne, biologiczne a organizm człowieka. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności. Środowisko pracy i choroby zawodowe. Zdrowie i choroba. Mierniki stanu zdrowia populacji. Klasyfikacja chorób i procedur medycznych. Źródła informacji o stanie zdrowia zbiorowości. Badania epidemiologiczne i ich charakterystyka. Podstawy demografii i cechy demograficzne populacji istotne w analizach epidemiologicznych. Choroby przewlekłe i ich skutki. Epidemiologia wybranych chorób niezakaźnych. Fundamenty epidemiologii chorób zakaźnych. Czynniki zakaźne i sposoby ich przenoszenia. Zakażenia HCAs. Prewencja i kontrola zakażeń. Standardowe środki bezpieczeństwa stosowane celem zapobiegania transmisji zakażeń. Nadzór epidemiologiczny i analiza zagrożeń. Endemie, epidemie i pandemie oraz rola WHO i ECDC. Zagrożenie bioterroryzmem.

#### SEMINARIUM

(1) Szczegółowe omówienie programu nauczania i regulaminu przedmiotu. Typy badań epidemiologicznych w przykładowych wybranych pozycjach literaturowych. Zalety i ograniczenia poszczególnych typów badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej. (2) Dobór odpowiedniego typu badania w zależności od opracowywanego problemu epidemiologicznego i planowanie projektu badania epidemiologicznego wybranej choroby niezakaźnej. Czynniki ryzyka a przyczyny chorób. Wnioskowanie o czynnikach ryzyka, etiologii i o profilaktyce wybranych chorób niezakaźnych. (3) Analiza epidemiologiczna zatruc pokarmowych (najczęstsze czynniki etiologiczne, opracowanie kwestionariusza zbierania danych, budowa i interpretacja tabeli współczynników zapadalności, wnioskowanie epidemiologiczne). (4) Plan działania na wypadek wystąpienia epidemii. Szpitalne ognisko epidemiczne. Opracowanie epidemiologiczne ogniska wybranej choroby zakaźnej. Na podstawie uzyskanych danych ustalanie doraźnego i długofalowego planu działania w celu przecięcia dróg szerzenia się choroby zakaźnej. (5) Broń chemiczna i biologiczna - postępowanie epidemiologiczne, działanie przeciwepidemiczne oraz zasady likwidacji skutków takich zdarzeń. Nowe zagrożenia biologiczne związane z bioterroryzmem.

#### CEL KSZTAŁCENIA

Poznanie podstawowych uwarunkowań i czynników mających wpływ na zdrowie i chorobę oraz podstawowych definicji i zadań higieny, epidemiologii i promocji zdrowia. Przekazanie wiedzy o epidemiologicznych metodach oceny zdrowia populacji oraz czynnikach ryzyka chorób. Umiejętność zaplanowania projektu badania epidemiologicznego i oceny sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych i niezakaźnych oraz zapobiegania transmisji zakażeń. Poznanie działań przeciwepidemicznych, wpływów środowiska na zdrowie człowieka

**Akty prawne określające efekty uczenia się:**

467/2024

**Dyscypliny:** nauki medyczne

**Status przedmiotu:**

Obligatoryjny

**Grupa przedmiotów:**A -

przedmioty podstawowe

**Kod:** ISCED

**Kierunek studiów:** Kierunek lekarski

**Zakres kształcenia:**

**Profil kształcenia:**

Ogólnoakademicki

**Forma studiów:** Stacjonarne

**Poziom studiów:** Jednolite

magisterskie

**Rok/semestr:** /2

**Rodzaj zajęć:** Wykład,  
Seminarium

**Liczba godzin w**

**semestrze:** Wykład: 10.00,

Seminarium: 15.00

**Język wykładowy:** polski

**Przedmioty**

**wprowadzające:** przedmioty wymagane do dopuszczenia do semestru zimowego II roku studiów

**Wymagania**

**wstępne:** podstawy wiedzy na temat procesów biochemicznych, fizjologicznych i patofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka oraz zagadnień z zakresu mikrobiologii i immunologii zdobytych podczas poprzednich lat edukacji

**Nazwa jednostki org.**

**realizującej przedmiot:**

Katedra Psychologii i

Socjologii Zdrowia oraz

Zdrowia Publicznego

**Osoba odpowiedzialna za**

**realizację**

**przedmiotu:** dr hab. n. med.

Anita Mikołajczyk, prof. UWM

**e-mail:**

anita.mikolajczyk@uwm.edu.pl

|

**Uwagi dodatkowe:**

Koordynator (osoba

odpowiedzialna za przedmiot):

dr hab. n. med. Anita

Mikołajczyk, prof. UWM

oraz problematyki koncepcji przyczynowości.

## **OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO OPISU CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KWALIFIKACJI NA POZIOMACH 6-8 POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI W ODNIESIENIU DO DYSCYPLIN NAUKOWYCH I EFEKTÓW KIERUNKOWYCH**

**Symbole efektów  
dyscyplinowych:**

M/NMA\_P7S\_WG+++ , M/NMA\_P7S\_UW+++ , M/  
NMA\_P7S\_KO+++

**Symbole efektów  
kierunkowych:**

G.W1.+ , G.W2.+ , K.7.+ , G.U4.+ , G.U1.+ , K.5+ ,  
G.U3.+ , K.6.+ , G.W3.+

### **EFEKTY UCZENIA SIĘ:**

#### **Wiedza:**

W1 - G.W1. Student zna metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, mierniki i zasady monitorowania stanu zdrowia populacji, systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;

W2 - G.W2. Student zna uwarunkowania chorób, sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka chorób, wady i zalety badań epidemiologicznych oraz zasady wnioskowania przyczynowo-skutkowego w medycynie;

W3 - G.W3. Student zna epidemiologię chorób zakaźnych, w tym związanych z opieką zdrowotną, i niezakaźnych, rodzaje i sposoby profilaktyki na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę i zasady nadzoru epidemiologicznego.

#### **Umiejętności:**

U1 - G.U1. Student potrafi opisywać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie oceniać i przewidywać problemy zdrowotne populacji;

U2 - G.U3. Student potrafi interpretować pozytywne i negatywne mierniki zdrowia;

U3 - G.U4. Student potrafi oceniać sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych i niezakaźnych w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie.

#### **Kompetencje społeczne:**

K1 - K.5 Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;

K2 - K.6. Student jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;

K3 - K.7. Student jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji.

### **FORMY I METODY DYDAKTYCZNE:**

Wykład(W1;W2;W3;U1;U2;U3;K1;K2;K3;):wykład informacyjny połączony z elementami wykładu konwersatoryjnego

Seminarium(W1;W2;W3;U1;U2;U3;K1;K2;K3;):elementy nauczania problemowego, rozmowa kierowana, dyskusja, metody aktywizujące graficznego zapisu.

### **FORMA I WARUNKI WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:**

Wykład (Udział w dyskusji) - zaliczenie na podstawie czynnego udziału studentów w wykładach oraz kontroli frekwencji na zajęciach zgodnej z regulaminem przedmiotu. - W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3

Seminarium (Udział w dyskusji) - zaliczenie w oparciu o regulamin przedmiotu, na podstawie aktywności i przygotowania się do zajęć zgodnie z podaną tematyką, literaturą i ewentualnymi sugestiami uzyskanymi od prowadzącego oraz na podstawie zdobytej wiedzy na odbytych wykładach i seminariach - W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2

Seminarium (Ocena pracy i współpracy w grupie) - zaliczenie w oparciu o regulamin przedmiotu, na podstawie współpracy przy opracowywaniu wspólnego zadania i przygotowania się do zajęć zgodnie z podaną

tematyką, literaturą i ewentualnymi sugestiami uzyskanymi od prowadzącego oraz na podstawie zdobytej wiedzy na odbytych wykładach i seminariach. - W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3  
Seminarium (Test kompetencyjny) - zaliczenie odbywa się na podstawie testu przygotowanego w oparciu o pytania zamknięte i/lub otwarte - warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie min. 70% - W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2, K3

#### **LITERATURA PODSTAWOWA:**

1. Jędrzychowski W., *Epidemiologia wprowadzenie i metody badań.*, Wyd. PZWL, Warszawa, R. 1999
2. Jędrzychowski W., *Podstawy Epidemiologii. Podręcznik dla studentów i lekarzy.*, Wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, R. 2002
3. Beaglehole R., Bonita R., Kjellstrom T. (red. wydania polskiego Szeszenia-Dąbrowska N.), *Podstawy epidemiologii.*, Wyd. Oficyna Wydawnicza Instytutu Medycyny Pracy, Łódź, R. 2002
4. Holzer J., *Demografia.*, Wyd. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa, R. 2003
5. Kolarzyk E., *Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka.*, Wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, R. 2008
6. Vinice T. (red. wydania polskiego Bober-Gheek B.), *Prewencja i kontrola zakażeń.*, Wyd. Wydawnictwo Edra Urban Partner Wrocław, R. 2012
7. Webb P, Bain Ch., Page A., *Epidemiologia podręcznik dla studentów i praktyków.*, Wyd. Wydawnictwo Naukowe Scholar, R. 2021

#### **LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**

1. Jabłoński L., *Epidemiologia. Podręcznik dla lekarzy i studentów.*, Wyd. Folium, Lublin, R. 1999
2. Maniecka-Bryła I., Martini-Fiwek J. (red.)., *Epidemiologia z elementami biostatystyki.*, Wyd. Wydawnictwo UM, Łódź, R. 2005
3. Ball S., *SARS i inne nowe epidemie.*, Wyd. Medyk, Warszawa, R. 2003
4. Dzierżanowska D., *Zakażenia szpitalne.*, Wyd. Alfa Medica Press, Bielsko- Biała, R. 2008
5. Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda M.T., *Bioterroryzm - zasady postępowania lekarskiego.*, Wyd. PZWL, Warszawa,, R. 2002
6. Bzdęga J., W. Magdzik, D. Naruszewicz-Lesiak, A. Zieliński (red.), *Leksykon epidemiologiczny.*, Wyd. Alfa Medica Press, Bielsko-Biała, R. 2008

# Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS - część B

**48SJO-HIE**  
**ECTS: 2.00**  
**CYKL: 2024**

## Higiena i Epidemiologia

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w: Wykład	10.0 h
- udział w: Seminarium	15.0 h
- konsultacje	2.0 h
	<b>OGÓŁEM: 27.0 h</b>

2. Samodzielna praca studenta:

praca w oparciu o tematykę zajęć	5.00 h
praca w oparciu o tematykę zajęć	18.00 h

**OGÓŁEM: 23.0 h**

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta **OGÓŁEM: 50.0 h**

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,  
liczba punktów ECTS = 50.0 h : 25.0 h/ECTS = 2.00 ECTS

Średnio: **2.0 ECTS**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	1.08 punktów ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta	0.92 punktów ECTS